

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

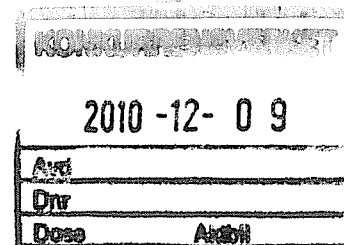
DOM
2010-12-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
39619-10
Enhet 13

SÖKANDE

DGC Access Aktiebolag, 556575-3042

Ombud: Advokaten Anna Ulfsdotter Forssell och
jur.kand. Sara-Li Olovsson
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Skatteverket

Ombud: Advokaten Carl Bokwall och jur.kand. Amir Mohseni
Advokatfirman Cederquist
Box 1670
111 96 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avvisar DGC Access Aktiebolags yrkande om att
Skatteverket ska slutföra avropet genom att fatta ett tilldelningsbeslut.

Förvaltningsrätten avslår DGC Access Aktiebolags ansökan om ingripande
enligt LOU.

Dok.Id 73057

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Skatteverket påbörjade en avropsförfrågan gällande WAN med dnr 132 942704-09/21 från Kammarkollegiets ramavtal för Fasta och mobila operatörstjänster samt transmissionstjänster 2008 och beslutade den 26 augusti 2010, för andra gången, att inte gå vidare med den aktuella avropsförfrågan. Skälen för beslutet var i huvudsak följande. Skatteverket efterfrågade en nationell transmissionstjänst för hantering av hela Skatteverkets och Kronofogdemyndighetens dagliga behov, dvs. inkluderande datatrafik, telefoni och videokonferens samt myndigheternas samhällsviktiga system. Kontrakt skulle tilldelas den anbudsgivare vars anbud var det ekonomiskt mest fördelaktiga gällande kriterierna pris och funktion. Avropssvaren skulle senast inges den 1 februari 2010 och vara giltiga till den 30 juni 2010. Anbudssvaren var dock mycket olika på vissa områden vilket delvis beror på att Skatteverkets bör-krav borde ha varit tydligare eller utförligare formulerade. För att möjliggöra en slutlig och fullständig utvärdering måste avropsförfrågan och avropssvaren förtydligas och kompletteras så att ändamålsenliga och jämförbara anbud erhålls. En förutsättning för att genomföra åtgärderna och genomföra en slutlig utvärdering av avropssvaren är att det finns tillräckligt många giltiga avropssvar att utvärdera. De avropssvar som avgetts har i samtliga fall utom ett, varit giltiga till den 30 juni 2010. DGC Access Aktiebolag har angett att bolagets anbud är giltigt till den 24 februari 2012. Eftersom Skatteverket därmed endast hade ett bindande avropssvar att utvärdera saknades förutsättningar att slutföra utvärderingen och genomföra avropet i tillräcklig konkurrens. Sakliga skäl förelåg därmed för att avbryta avropsförfarandet. Utöver att den metod för poängtilldelning som tillämpas i avropsförfrågan inte kan hantera nollanbud har Skatteverket uppmärksammat att det i avsnitt 7.2 i avropsförfrågan saknas tillräckligt tydliga poängkriterier. Vissa av Skatteverkets bör-krav borde även ha varit mer utförligt formulerade. Av de sistnämnda skälen kan det antas att anbudsgivarna inte getts tillräckliga förutsättningar att lämna ändamålsenliga och konkurrenskraftiga anbud. Detta innebär att

Skatteverkets avropsförfrågan är behäftad med brister som, på grund av den bristande konkurrenssituationen, inte kan korrigeras inom ramen för det pågående avropsförfarandet. Med hänsyn härtill och bristernas art föreligger det även av denna anledning sakliga skäl för att avbryta avropsförfarandet.

YRKANDEN M.M.

DGC Access Aktiebolag (Bolaget) ansöker om överprövning av Skatteverkets beslut och yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara och upphäva Skatteverkets beslut samt att Skatteverket ska slutföra avropet på sedvanligt sätt, dvs. genom att fatta tilldelningsbeslut.

Skatteverket bestrider bifall till bolagets ansökan.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Bolaget har utvecklat grunderna för sin talan genom att anföra i huvudsak följande. Skatteverket saknar sakliga skäl att avbryta avropet. Skatteverkets agerande står därmed i strid med LOU och gällande praxis och har medfört att Bolaget, som om avropet hade slutförts på korrekt sätt skulle ha tilldelats kontrakt i avropet, har lidit skada.

Huvudregeln är att påbörjad upphandling ska avslutas på så sätt att kontrakt tilldelas en eller flera leverantörer. En upphandlande myndighet får endast avbryta upphandlingar om det föreligger sakliga skäl för avbrytandet och ett sådant avbrytande måste alltid ske i enlighet med de gemenskapsrättsliga principerna vilka även framgår av 1 kap. 9 § LOU. I praxis har ansetts att beslut att avbryta en upphandling endast är motiverat i särskilda fall och framför allt när det har angetts i förfrågningsunderlaget att upphandlingen kan komma att avbrytas under vissa omständigheter. Avrop

som baseras på ramavtal och vilka genomförs som s.k. förnyade konkurrensutsättningar är att jämställa med sedvanliga upphandlingar. Påbörjade avrop ska precis som påbörjade upphandlingar som huvudregel avslutas på sedvanligt sätt, dvs. genom att tilldelningsbeslut fattas. Om ett avrop måste avbrytas krävs även för att ett sådant beslut ska vara giltigt att avbrytandebeslutet vilar på sakliga grunder. En upphandling eller ett avrop får endast avbrytas när det föreligger objektivt godtagbara skäl för avbrytandet och dessa skäl typiskt sett inte ligger inom den upphandlande myndighetens kontroll, eller innebär att myndigheten skulle bryta mot lag om upphandlingen eller avropet fortskred. Bolaget bestrider att något av dem av Skatteverket anförda skälen för avbrytande utgör sakliga skäl enligt följande motiveringar:

1. Förvaltningsrätten har i lagakraftvunnen dom den 3 augusti 2010, mål nr 31222-10, funnit att avropet inte är bristfälligt på så sätt att det föreligger sakliga skäl för avbrytande. Skatteverket har till avropsförfrågan bilagt en omfattande nulägesbeskrivning samt en detaljerad kravspecifikation, av vilken Skatteverkets behov framgår. Poängskalan kan således inte anses så otydlig att den strider mot principerna om transparens och likabehandling. Samtliga stora aktörer på marknaden har lämnat anbud i avropet, och därmed ansett att poängtilldelningen varit acceptabel. Inte heller denna omständighet utgör således sakliga skäl för att avbryta avropet.

Vad avser utvärderingsmodellen, kan endast det faktum att nollpriser har satt utvärderings-/viktiningsmodellen ur spel inte motivera att ett omfattande avrop avbryts. Det är Skatteverket självt som valt utvärderingsmodellen i fråga. Den utvärderingsmodell som Skatteverket har använt sig av är därtill vanligt förekommande och kan inte anses strida mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU, eller någon annan bestämmelse i LOU, varför bruk av utvärderingsmodellen i fråga inte kan motivera ett avbrytandebeslut.

2. Bolaget bestriider att det endast finns ett giltigt anbud. Avropssvarens giltighetstid löpte ut den 30 juni 2010, dvs. under tiden det föregående målet, mål nr 31222-10, fortfarande pågick i förvaltningsrätten. Dom i mål nr 31222-10 meddelades den 3 augusti 2010, vilket innebär att Skatteverket hade alla möjligheter att föra in ett argument avseende avropssvarens giltighetstid i den då pågående processen, och på så sätt även få den omständigheten prövad i samma mål och därmed undvika en för båda parter såväl kostnads- som tidsödande ny process. Vidare hade Skatteverket med enkelhet kunnat skicka ut en förfrågan om möjligheten att förlänga avropssvarens giltighetstid till samtliga leverantörer vilka har lämnat avropssvar i avropet. Det finns inget behov av att inhämta förtydliganden och kompletteringar av anbuden i avropet. Utvärderingen av avropssvaren i avropet är redan gjord. Skatteverket har således endast att på nytt skicka ut ett tilldelningsbeslut, någon ny utvärdering behöver inte göras. Giltiga anbud har således förelegat vid utvärderingen av anbuden. Det finns således inget som hindrar att Skatteverket slutför avropet, eftersom det inte förfelrar kravet på att konkurrensutsätta köp av tjänsterna i fråga. Skatteverket har inte för vana att avbryta avrop på grund av att endast ett giltigt anbud finns kvar efter genomförd utvärdering. Bolaget har, som annars bevisligen skulle ha tilldelats kontrakt i avropet, lidit skada. Bolaget har vid ett flertal tillfällen från Skatteverket efter beslutet fått muntligt besked om att Bolaget, för det fall Skatteverket hade fullföljt avropet och fattat tilldelningsbeslut, skulle ha tilldelats kontrakt i avropet.

Vidare torde det inte rimligen kunna hävdas att den omständigheten att endast ett giltigt anbud återstår, undantagslöst ska innebära att bristande konkurrens föreligger och att en upphandling/avrop därför måste ske per automatik. Vid denna bedömning måste man ta hänsyn till orsakerna som har inneburit att endast ett anbud återstår. I förevarande fall är det Skatte-

verkets eget agerande som har lett till att övriga anbuds giltighetstid har löpt ut.

Av handlingar från Skatteverket framgår att två leverantörer har förlängt giltighetstiden för sina respektive anbud. Av brev från Borderlight AB (Borderlight) till Skatteverket står klart att Borderlight vid upprepade tillfällen har meddelat Skatteverket att bolaget förlänger sitt anbuds giltighetstid i vart fall så länge den rättsliga processen pågår och i den omfattning som krävs för att slutföra upphandlingen. Av brev från IP-Only Telecommunication AB (IP-Only) till Skatteverket framgår att IP-Only har förlängt sitt anbuds giltighetstid tills vidare. Det stämmer således inte att det endast föreligger ett giltigt anbud i avropet. Tvärtom finns minst tre giltiga anbud i avropen, möjligen flera som Bolaget inte känner till.

Bolaget har till domstolen givit in de ovan nämnda breven från Borderlight och IP-Only.

Skatteverket har utvecklat grunderna för sitt bestridande genom att anföra i huvudsak följande. Beslutet att avbryta avropet är sakligt grundat och förenligt med LOU. Det är riktigt att avbrytanden måste vara grundade på sakliga skäl och därför inte får ske grundlöst eller slentrianmässigt. Det är däremot felaktigt att avbrytande bara får ske i särskilda fall och att upphandlingar/avrop "som huvudregel" ska avslutas på "sedvanligt sätt", dvs. genom att tilldelningsbeslut fattas. Skatteverket grundar det andra avbrytandebeslutet på att Skatteverkets avropsförfarande har brister i avropsförfrågan avseende avsaknaden av tillräckligt tydliga poängkriterier. Denna fråga har överhuvudtaget inte varit uppe till prövning i det tidigare målet. I det tidigare målet har inte förvaltningsrätten prövat eller tagit ställning till om eller hur anbuden behöver preciseras. Skatteverket har sedan förvaltningsrättens dom konstaterat att avropsförfrågan inte nådde upp till de krav som ställs på tydlighet vad gäller poängkriterier. Enligt avsnitt 7.2 i av-

ropsförfrågan anges att de olika bör-kraven under utvärderingskriteriet Funktion har tilldelats 1 eller 5 poäng beroende på angelägenhetsgrad. Möjliga poäng för 1-poängskraven är endast ett (1) för uppfyllt krav eller noll (0) poäng för nej eller ej besvarat. Möjliga poäng för 5-poängskraven är endast de hela stegen: fem (5), tre (3), ett (1) eller noll (0) poäng enligt skalan:

- 5 poäng: för utmärkt svar
- 3 poäng: för bra svar
- 1 poäng: för acceptabelt svar
- 0 poäng: för otillräckligt svar eller obesvarat

Härutöver ger avropsförfrågan ingen närmare vägledning till vad som krävs för att erhålla en viss poäng. Avropsförfrågans bilaga 1 – Nulägesbeskrivning, ger endast en kort och allmän orientering om den nuvarande verksamheten. Principerna för poängsättningen i en utvärderingsmodell är avgörande för att anbudsgivarna ska kunna förstå vilka mervärden den upphandlande myndigheten efterfrågar och kommer att premiera för att därigenom kunna bedöma hur de ska utforma sitt anbud på ett ändamålsenligt sätt. Det är ett krav att den upphandlande myndigheten förklarar sin utvärderingsmodell och det är inte förenligt med principerna om transparens och likabehandling att inte ange de kriterier som bestämmer betygsättningen vid utvärderingen. Skatteverket har gjort bedömningen att avropsförfrågan kan anses lämna ett för stort utrymme för fritt skön vid utvärderingen av anbuderna under kriteriet Funktion. Även om Skatteverket genomför all utvärdering strikt objektivt utan ovidkommande hänsyn måste Skatteverket ta i beaktande att denna brist i anbudsförfrågan riskerar att leda till ny överprövning av ett tilldelningsbeslut baserat på avropsförfrågan. Med hänsyn härtill och mot bakgrund av praxis är det vare sig lagligt eller ändamålsenligt för Skatteverket att fortsätta avropsförfarandet. Skat-

teverket har därmed inte bara sakliga skäl för ett avbrytande på denna grund utan en skyldighet att inte fortsätta avropsförfarandet.

Det är ostridigt att även icke-optimalt utformade utvärderingsmodeller kan vara godtagbara så länge modellen är förenlig med de grundläggande principer som bär upp gemenskapsrätten. Utvärderingsmodeller som är otydliga på det nu aktuella sättet inte kan anses vara förenliga med de principer som bär upp gemenskapsrätten.

Det förhållandet att det endast finns ett anbud att ta ställning till utgör sakliga skäl för avbrytande av en upphandling (och avrop). Detta följer av EU-domstolens fasta rättspraxis och även av svensk rättspraxis. I den tidigare överprövningsprocessen anförde Skatteverket att inget av anbuderna kunde täcka anskaffningsbehovet samt att avropet inte var en ändamålsenlig upphandlingsform utan att Skatteverket borde ha genomfört en egen upphandling i stället. Den sista skriftväxlingen i det tidigare överprövningsmålet skedde den 23 juni 2010. Förvaltningsrättens dom kom den 24 augusti 2010. Att bindningstiden för alla utom ett anbud löpte ut efter Skatteverkets slutyttrande mitt under sommaren när processen var i ett slutskede uppmärksammades inte som relevant. Ingen av anbudsgivarna, inklusive Bolaget, har heller uppmärksammat frågan om anbudens bindningstid. Det var först efter förvaltningsrättens dom det blev aktuellt att återuppta utvärderingen och klarlägga oklarheterna i anbuderna. Det faktum att det då endast kvarstår ett bindande anbud, som dessutom inte är det bästa anbudet, utgör sakliga skäl till avbrytande alldeles oavsett när förhållandet inträder eller den upphandlande myndigheten uppmärksammar förhållandet.

Det föreligger ingen skyldighet för en upphandlande myndighet att uppmana anbudsgivarna att förlänga sina anbud. Det står Skatteverket fritt att uppmana anbudsgivare att förlänga sina anbud eller att inte be om en sådan

förlängning så länge likabehandlingsprincipen upprätthålls, dvs. alla anbudsgivare tillfrågas. Det saknar betydelse i förevarande mål att Skatteverket i ett helt annat avropsförfarande med helt andra omständigheter bett anbudsgivarna att förlänga sina anbud. Vid tidpunkten för det första avbrytandebeslutet var utvärderingsarbetet långt ifrån färdigt och någon föredragning för tilldelningsbeslut hade inte planerats, än mindre hade något tilldelningsbeslut fattats. Skatteverkets fortsatta utvärdering visar att Bolagets anbud inte är det bäst placerade anbudet. Skatteverket har inte lämnat Bolaget besked om att Bolaget skulle ha tilldelats kontraktet om inte avropet avbrutits.

Skatteverkets avbrytandebeslut grundar sig på ett antal olika skäl som var för sig utgör sakliga skäl för avbrytande enligt fast rättspraxis. Att det numera finns ytterligare (utöver Bolagets anbud) två förlängda anbud är ostridigt. Borderlight och IP-Only har efter Skatteverkets andra avbrytandebeslut på eget initiativ inkommit med förlängning av sina respektive anbud. Borderlights och IP-Onlys anbud var dock inte giltiga vid tidpunkten för Skatteverkets avbrytandebeslut. Att det därefter har inkommit förlängningar av anbud har ingen bäring för bedömningen av huruvida Skatteverket hade sakliga skäl på grund av bristande konkurrens vid tidpunkten för avbrytandebeslutet. En fullständig utvärdering på grundval av anbuderna visar att Bolaget inte har det bästa anbudet. Bolaget riskerar därför inte att lida skada av att avropet avbryts.

UTREDNINGEN

Parterna har i målet lagt fram en mängd skriftligt material.

Domstolen vill särskilt belysa följande avsnitt ur den i målet aktuella WAN Avropsförfrågan Dnr 132 942704-09/21:

7.2 Utvärderingskriterium funktion

Bör-kraven har tilldelats 1 eller 5 poäng beroende på angelägenhetsgrad:

Möjliga poäng för 1-poängskraven är endast ett (1) för uppfyllt krav och noll (0) poäng för nej eller ej besvarat.

Möjliga poäng för 5-poängskraven är endast de hela stegen: fem (5), tre (3), ett (1) eller noll (0) poäng.

5 poäng:	för utmärkt svar
3 poäng:	för bra svar
1 poäng:	för acceptabelt svar
0 poäng:	för otillräckligt svar eller obesvarat

Den samlade poängen räknas sedan samman, jämförs med maximal poäng och ges poäng utifrån en procentuell kravuppfyllnad multiplicerat med 5.

Exempel:

Maximal poäng är 15.

Anbudsgivare A har erhållit högst samlad poäng 15 poäng.

Anbudsgivare B har erhållit näst högst samlad poäng 10 poäng.

A tilldelas då poängen $15/15*5 = 5.0$ poäng och B erhåller poängen $10/15*5 = 3.3$ poäng.

Möjliga poäng är fem till noll (5-0) avrundat till två decimaler.

Erhållen poäng kommer därefter att viktas för att erhålla en total bör-kravspoäng.

I bilaga 2 till WAN Avropsförfrågan Dnr 132 942704-09/21 återfinns en kravspecifikation. Kravspecifikationen är indelad i olika avsnitt som omfattar ett stort antal bör-krav, vilka poängsätts beroende av anbudsgivarens svar. De bör-krav som endast kan ge 1 poäng är i klar majoritet över de bör-krav som kan ge maximalt 5 poäng.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada skall rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

En ansökan om överprövning enligt LOU avser frågan huruvida den upphandlande myndigheten brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag samt om detta medfört att leverantör lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrättens prövning omfattar således inte huruvida avropet ska slutföras på så sätt att tilldelningsbeslut fattas, varför Bolagets yrkande härom ska avvisas.

Skatteverket påbörjade en avropsförfrågan gällande WAN med dnr 132942704-09/21 från Kammarkollegiets ramavtal för Fasta och mobila operatörstjänster samt transmissionstjänster 2008. Frågan domstolen har att ta ställning till är om Skatteverket har haft sakliga skäl att avbryta det påbörjade avropet.

Inledningsvis noterar förvaltningsrätten EU-domstolens dom den 18 juni 2002 i mål C-92/00 *HI* av vilken följer att bestämmelserna om överprövning i LOU ska tillämpas även på beslut om avbrytande av upphandling. I LOU saknas bestämmelser som reglerar under vilka omständigheter en upphandling får avbrytas. Av EU-domstolens praxis, målet *HI* med hänvisning till målet C-27/98, *Fracasso och Leitschutz*, framgår att gemen-

skapsreglerna om offentlig upphandling inte medför att en upphandlande enhets befogenhet att avstå från en upphandling föreligger endast i undantagsfall eller när det föreligger tungt vägande skäl. Klar och entydig praxis angående vad som kan utgöra sakligt godtagbara skäl för ett avbrytande har ännu inte utkristalliserats i praxis. Klart är emellertid att en upphandlande myndighet har rätt att avbryta en upphandling fram till dess att ett upphandlingskontrakt föreligger under förutsättning att beslutet är sakligt grundat (RÅ 2009 ref. 43). Vad gäller den omständigheten att endast en lämplig anbudsgivare återstår får emellertid det ovan nämna avgörandet i målet *Fracasso och Leitschutz* anses vara vägledande. Ett sådant skäl anses således som godtagbart för ett avbrytande.

En förutsättning för ett beslut att avbryta en upphandling är emellertid att den upphandlande enheten följer de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i synnerhet. EU-domstolen har i dom den 16 oktober 2003 i mål C-244/02 *Kaupatalo Hansel* uttalat att en upphandlande myndighet, som påbörjat ett anbudsförfarande på grundval av kriteriet lägsta pris, hade möjlighet att avbryta förfarandet utan att tilldela något kontrakt när myndigheten, efter att ha bedömt och jämfört anbuderna, insåg att den med hänsyn till innehållet i anbudsinfördran, på grund av fel som begåtts vid förhandsbedömningen, inte hade möjlighet att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. En förutsättning för avbrytande var att myndigheten, vid beslutet, iakttog grundläggande gemenskapsrättsliga regler inom offentlig upphandling såsom principen om likabehandling. Vad beträffar inhemsk praxis kan bl.a. följande antecknas. Sakliga skäl har ansetts föreligga bl.a. när det visat sig att den upphandlande myndighetens budget för tjänsten i fråga skulle komma att överskridas eller när de ekonomiska förutsättningarna förändrats (RÅ 2009 ref. 43 och Kammarrättens i Jönköping dom den 21 april 2006 i mål nr 347-06). Sakliga skäl har även ansetts föreligga när det efter kvalificeringsfasen endast återstod ett anbud att ta ställning till

(RÅ 2008 ref. 35). Hänvisning till bristande resurser i kombination med plötsliga krav på ekonomisk åtstramning hos den upphandlande myndigheten, som fått till följd att myndigheten vid tidpunkten för avbrytandet av upphandlingen saknat resurser för att fullfölja upphandlingen, har även utgjort sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen (Kammarrättens i Stockholm dom den 27 januari 2010 i mål nr 3613-09). Även fel i förfrågningsunderlaget har ansetts utgöra sakliga skäl för att avbryta upphandlingen när förfrågningsunderlaget troligtvis inte uppfyllde LOU:s krav på affärsmässighet och det därför fanns en risk för en ny begäran om överprövning (Kammarrättens i Stockholm dom den 21 december 2004 i mål nr 4828-04).

Frågan om vilka krav som kan ställas på ett förfrågningsunderlag har också varit föremål för Regeringsrättens prövning i RÅ 2002 ref. 50. Regeringsrätten har därvid uttalat bland annat följande. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag skall vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell skall vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, det vill säga att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Skatteverket har som skäl för sitt beslut att avbryta avropet bl.a. anfört att det saknas förutsättningar att slutföra utvärderingen och genomföra avropet i tillräcklig konkurrens när endast ett bindande avropssvar kvarstår. Vidare har Skatteverket anfört att avropsförfrågan är behäftad med brister som, på

grund av den bristande konkurrensituationen, inte kan korrigeras inom ramen för det pågående avropsförfarandet. De brister Skatteverket syftar på är att den metod för poängtilldelning som tillämpas i avropsförfrågan inte kan hantera nollanbud samt att det i avropsförfrågan saknas tillräckligt tydliga poängkriterier. Vissa av Skatteverkets bör-krav borde även ha varit mer utförligt formulerade.

Sakliga skäl på grund av brister i avropsförfrågan

Skatteverket har anfört att avropsförfrågan bland annat inte når upp till de krav som ställs i rättspraxis på tydlighet vad gäller poängkriterier. Förvaltningsrätten noterar att kravspecifikationen i bilaga 2 till WAN Avropsförfrågan är detaljerad och består av ett stort antal bör-krav, varav en majoritet endast kan ge 1 poäng. En stor del av antalet bör-krav är emellertid av den karaktären att de kan ge 5, 3, 1 respektive 0 poäng beroende av hur anbudsgivaren beskriver att det ställda bör-kravet uppfylls. Vid en sammantagen bedömning finner förvaltningsrätten att bristen på förtydliganden gällande vilka svar som kan ge 5, 3 respektive 1 poäng lämnar ett stort utrymme för godtycklighet. Det innebär att anbudsgivarna saknar möjlighet att förutse vad som ska komma att tillmätas betydelse vid prövning av anbudet. Ett sådant förfrågningsunderlag uppfyller inte gemenskapsrättens krav på transparens, förutsebarhet och likabehandling. Vid detta förhållande och då bristerna i förfarandet har inneburit en sådan skada eller risk för skada för leverantör som avses i 16 kap. 1 § LOU har Skatteverket haft sakliga skäl att avbryta avropet.

Sakliga skäl på grund av bristande konkurrens

Det finns ingen skyldighet för upphandlande eller avropande myndighet att uppmana anbudsgivarna att förlänga sina respektive anbuds giltighetstid. Det faktum att Skatteverket inte har uppmanat anbudsgivarna att göra en dylik förlängning inverkar således inte på domstolens bedömning av huruvida Skatteverket hade sakliga skäl att avbryta avropet på grund av bris-

tande konkurrens. Vid tidpunkten för Skatteverkets avbrytandebeslut den 26 augusti 2010 förelåg endast ett giltigt anbud, dvs. Bolagets. Eftersom endast ett giltigt anbud förelåg vid tidpunkten för avbrytandebeslutet har Skatteverket haft sakliga skäl att avbryta avropet även på denna grund. Det faktum att ytterligare två bolag, efter att anbudens giltighetstid redan löpt ut och efter att Bolaget ansökt om överprövning av beslutet, meddelat att de förlänger sina anbuds giltighet, förändrar inte domstolens bedömning. Inte heller de brev som givits in till domstolen av Skatteverket, och som har författats av Borderlight innan tidpunkten för avbrytandebeslutet, föranleder domstolen att göra en annan bedömning.

Förvaltningsrätten finner att det inte framkommit annat än att beslutet att avbryta upphandlingen grundats på sakligt godtagbara skäl.

Förvaltningsrätten finner följaktligen att skäl för ingripande enligt LOU inte kan anses föreligga på de av Bolaget anförda grunderna. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1ALOU).

Anna Lönnestav

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Helena Lindh.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU